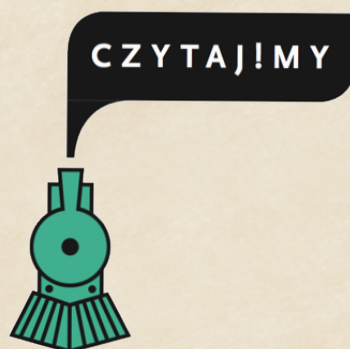

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA 2014–2020

Celem „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2014-2020” jest stwarzanie warunków do wzrostu czytelnictwa w Polsce. Realizacja NPRCz ma wzmocnić znaczenie czytelnictwa dla rozwoju potencjału kulturowego i kreatywnego Polaków. NPRCz ma również rozwijać zaangażowanie w rozwój czytelnictwa instytucji państwowych których zakres działania jest związany z czytelnictwem (Biblioteki Narodowej, Instytutu Książki, Narodowego Centrum Kultury), i ich współodpowiedzialność za to zadanie. Program składa się z 15 działań prowadzonych przez wymienione instytucje państwowe. Koordynacją programu zajmuje się Ministerstwo KiDN, m. in. poprzez powołany przez Ministra KiDN Zespół ds. promocji i upowszechniania czytelnictwa.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Priorytet I. Zakup nowości do bibliotek

Uruchomienie/harmonogram: **1 stycznia 2014 r.**

Planowany budżet 2014: **23 000 000 zł**

**BIBLIOTEKA
NARODOWA**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel priorytetu: zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych
Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych uwzględnia dotychczas istniejący program BN „Zakupów nowości...” oraz dodatkowo: zakup nowości dla dzieci i młodzieży do lat 13 (szkoły podstawowe i gimnazja), uzgodnionych z biblioteką szkolną, w trybie konkursowym dla bibliotek publicznych, które nawiązałyby współpracę z bibliotekami szkolnymi.

Rodzaj kwalifikujących się zadań:

- zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych

Program będzie powiązany z:

1. Kontynuacja programu B+.
- „Infrastruktura bibliotek
2. Partnerstwo publiczno-społeczne
3. Badania czytelnictwa i ewaluacja programu
4. Kampania promocyjna NPRCz NCK

**Założone efekty program 2014/
wskaźnik mierzący efekty:**

- Liczba zakupionych w ramach programu jednostek inwentarzowych: 1 150 000 w 2014 r.,
- Liczba partnerstw utworzonych pomiędzy bibliotekami publicznymi oraz szkolnymi: 400,
- Wzrost czytelnictwa:
 - a) wyrażony procentowo stosunkiem liczby czynnych czytelników bibliotek w roku 2014 do liczby czynnych czytelników w roku poprzednim: 5%
 - b) wyrażony procentowo stosunkiem liczby wypożyczonych publikacji w roku 2014 do wypożyczonych publikacji w roku poprzednim: 5%

Według prowadzonych przez Bibliotekę Narodową badań stanu czytelnictwa w Polsce w 2012 roku, biblioteki są drugim (po zakupach w księgarniach i sklepach internetowych) źródłem książek dla czytelników. Najważniejszym czynnikiem stymulującym korzystanie z zasobów bibliotek jest odnawianie ich zasobu przez **zakup nowości wydawniczych**, dobranych pod kątem rzeczywistych potrzeb środowiska, w którym biblioteka funkcjonuje.

Celem priorytetu jest **zwiększenie oferty bibliotek publicznych** w zakresie nowości wydawniczych, w tym multimediiów, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy biblioteki publicznej ze szkolną w zakresie kształtowania księgozbioru dla dzieci i młodzieży w bibliotece publicznej. Zakupy nowości czytelniczych stanowią jeden z podstawowych warunków uatrakcyjnienia księgozbiorów bibliotek publicznych, a w konsekwencji podniesienia czytelnictwa w Polsce. W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa kwota przeznaczona na zakup nowości dla bibliotek będzie z roku na rok podnoszona (podnoszony będzie również wkład własny wnioskodawców).

Uprawnieni wnioskodawcy:

Biblioteki publiczne,

Beneficjenci:

użytkownicy bibliotek

Uruchomienie/harmonogram: **2 stycznia 2015 r.**

Planowany budżet 2016: **30 000 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Celem programu jest: wzmocnienie potencjału i roli gminnych bibliotek publicznych oraz bibliotek publicznych wchodzących w skład innej instytucji kultury, dla których organem założycielskim jest gmina, poprzez rozwój infrastruktury i podniesienie jakości usług. Rodzaje kwalifikujących się zadań: Budowa, remont, rozbudowa, przebudowa i wyposażenie placówek bibliotecznych, podnoszące ich standard. W stosunku do PWK+ Priorytet Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek 2010 - 2015 proponuje się wprowadzenie do WPR „Infrastruktura bibliotek” 2016 -2020 dwóch dodatkowych wymagań dla bibliotek: • obligatoryjnego uczestnictwa w lokalnym partnerstwie publiczno-społecznym na rzecz biblioteki, • obligatoryjnego prowadzenia działań na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych (informatycznych) lokalnej społeczności.	Kontynuacja działającego od lutego 2011 r. Programu Wieloletniego KULTURA+, którego jednym z priorytetów jest Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek. Celem programu jest przekształcenie bibliotek publicznych w mniejszych miejscowościach w lokalne centra dostępu do kultury, wiedzy i ośrodki życia społecznego poprzez finansowe wsparcie modernizacji, budowy lub przebudowy placówek bibliotecznych. Do 31 października 2013 r. na budowę i modernizację 222 obiektów bibliotek gminnych przyznano dotacje w wysokości 127 687 290,20 zł. 30 inwestycji zostało już zakończonych.	Uprawnieni wnioskodawcy: Samorządowe instytucje kultury - gminne biblioteki publiczne będące samodzielnymi instytucjami kultury oraz gminne instytucje kultury, w skład których wchodzi biblioteki publiczne, dla których organem założycielskim jest odpowiednio: gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska lub gmina miejska do 50 tys. mieszkańców.
Program będzie powiązany z: Certyfikat + Partnerstwo publiczno-społeczne Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty: głównym wskaźnikiem będzie liczba obiektów nowowybudowanych, zmodernizowanych i wyposażonych, można przyjąć wskaźnik taki sam w obecnej Infrastrukturze, czyli od 185 do 206 bibliotek (minimum – maksimum) na lata 2014-2020.		

Uruchomienie/harmonogram: **Nabór do 31 listopada 2013 r.**

Planowany budżet 2014: **3 500 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Celem programu jest: podnoszenie poziomu świadomości literackiej i wspieranie rynku wydawniczego poprzez dofinansowywanie wartościowych, niekomercyjnych publikacji literatury polskiej i światowej. Rodzaje kwalifikujących się zadań: W ramach priorytetu można ubiegać się o dofinansowanie zadań dotyczących publikacji niedostępnych na rynku księgarskim utworów w formach takich jak: książka drukowana, e-book, audiobook, książka dla niewidomych i słabowidzących: literatury polskiej i literatury zagranicznej w tłumaczeniu na język polski. Za utwór niedostępny na rynku księgarskim uznaje się również publikację utworu w nowym opracowaniu krytycznym oraz publikację utworu zagranicznego w nowym tłumaczeniu na język polski. Publikacje muszą być oznaczone numerem ISBN. Założone efekty programu 2014/ wskaźnik mierzący efekty: Liczba dofinansowanych pozycji książkowych	Celem Programu „Promocja literatury i czytelnictwa” jest rozwój i promocja literatury, czytelnictwa oraz wspieranie wydawania i popularyzacji wartościowych czasopism kulturalnych. Priorytet 1. Literatura W latach 2011 – 2013 przyznano na ten cel dotacje w wysokości 12 247 925 zł.	Uprawnieni wnioskodawcy: Samorządowe instytucje kultury, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym wydawcy, samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe

Uruchomienie/harmonogram: **Nabór do 31 listopada 2013 r.**

Planowany budżet 2014: **5 000 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Celem programu jest: wspieranie wartościowych form promowania czytelnictwa poprzez dofinansowywanie programów promujących powszechne praktyki czytelnicze oraz wsparcie dla przedsięwzięć promujących najbardziej znaczące zjawiska literatury współczesnej. Rodzaje kwalifikujących się zadań: W ramach priorytetu można ubiegać się o dofinansowanie następujących rodzajów zadań dotyczących rozwoju czytelnictwa i promocji literatury: 1. kampanii społecznych, edukacyjnych i promocyjnych; 2. festiwali literackich; 3. wydarzeń literackich i promocji nowości wydawniczych; 4. cyklicznych audycji telewizyjnych; cyklicznych audycji radiowych i internetowych; 5. ogólnopolskie zadania dotyczące czytelnictwa osób niewidomych i słabowidzących. Założone efekty programu 2014/ wskaźnik mierzący efekty: Liczba dofinansowanych projektów	Celem Programu „Promocja literatury i czytelnictwa” jest rozwój i promocja literatury, czytelnictwa oraz wspieranie wydawania i popularyzacji wartościowych czasopism kulturalnych. Priorytet 2. Promocja czytelnictwa. W latach 2012 – 2013 przyznano na ten cel dotacje w wysokości 11 767 702 zł	Uprawnieni wnioskodawcy: Samorządowe instytucje kultury, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym wydawcy, księgarze, producenci programów telewizyjnych, samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe

Uruchomienie/harmonogram: **Nabór do 31 listopada 2013 r.**

Planowany budżet 2014: **3 500 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Celem programu jest:

wspieranie wydawania i popularyzacji wartościowych czasopism kulturalnych.

Rodzaje kwalifikujących się zadań:

W ramach priorytetu można ubiegać się o dofinansowanie wydawania ogólnopolskich czasopism kulturalnych, w tym dla dzieci i młodzieży, w wersji papierowej i/lub elektronicznej.

**Założone efekty programu 2014/
wskaźnik mierzący efekty:**

Liczba dofinansowanych tytułów czasopism

Celem Programu „Promocja literatury i czytelnictwa” jest rozwój i promocja literatury, czytelnictwa oraz wspieranie wydawania i popularyzacji wartościowych czasopism kulturalnych. Priorytet 3. **Czasopisma. Dotacje do ogólnopolskich czasopism kulturalnych w wersji papierowej i/lub elektronicznej.** W latach 2012 – 2013 przyznano na ten cel dotacje w wysokości 9 770 184 zł.

Uprawnieni wnioskodawcy:

Samorządowe instytucje kultury, Podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym wydawcy, samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe

Uruchomienie/harmonogram: **Nabór do 31 marca 2014**

Planowany budżet 2014: **500 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Celem programu jest: wzmocnienie społecznej funkcji biblioteki i integracja środowisk lokalnych wokół bibliotek Priorytet ma na celu: wzmocnienie biblioteki jako ośrodka życia społeczności lokalnej. Biblioteki, które m.in. dzięki Programowi Wieloletniemu KULTURA+ posiadają nowoczesne i wielofunkcyjne lokale, są idealnym miejscem integracji, dostępu do wiedzy i kultury oraz ośrodkami dla działań, które mogą być realizowane w partnerstwie z lokalnymi społecznościami i organizacjami pozarządowymi, skupiającymi mieszkańców danej miejscowości lub gminy. Priorytet przewiduje dofinansowanie cyklicznych działań, które będą realizowane przez organizacje pozarządowe wspólnie z biblioteką przy wykorzystaniu ich potencjału, zasobów i doświadczenia. Wzmocnienie potencjału, roli i społecznej funkcji biblioteki oraz integracja środowisk lokalnych, jak również przekształcenie w nowoczesne centra dostępu do wiedzy, kultury oraz ośrodki życia społecznego samorządowych bibliotek publicznych (samodzielnych lub wchodzących w skład innej instytucji kultury), dla których organem założycielskim jest samorząd terytorialny. Rodzaj kwalifikujących się zadań: organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i/lub edukacyjnych o charakterze ciągłym odpowiadającym potrzebom społecznych obsługiwanej	Nowy program, który jest uzupełnieniem dotychczasowych działań Instytutu Książki w sferze infrastruktury, adresowanych do bibliotek. Celem programu jest wzmocnienie biblioteki jako ośrodka ważnego dla lokalnej społeczności poprzez budowanie społecznego zaangażowania oraz lokalnych koalicji wokół bibliotek.	Uprawnieni wnioskodawcy: 2014 Samorządowe instytucje kultury - gminne biblioteki publiczne będące samodzielными instytucjami kultury oraz gminne instytucje kultury, w skład których wchodzi biblioteki publiczne, dla których organem założycielskim jest odpowiednio: gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska lub gmina miejska do 15 tys. mieszkańców. 2015 Samorządowe instytucje kultury - gminne biblioteki publiczne będące samodzielными instytucjami kultury oraz gminne instytucje kultury w skład których wchodzi biblioteki publiczne, dla których organem założycielskim jest odpowiednio: gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska lub gmina miejska do 50 tys. mieszkańców. 2016-2020 Samorządowe instytucje kultury - gminne biblioteki publiczne będące samodzielными instytucjami kultury oraz gminne instytucje kultury w skład których wchodzi biblioteki publiczne, dla których organem założycielskim jest odpowiednio: gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska, gmina miejska, starostwo powiatowe, samorząd województwa.

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

społeczności i służących integracji środowisk lokalnych.

Program będzie powiązany z:

- Programem Wieloletnim. Narodowym Programem Rozwoju Czytelnictwa 2014-2020. Priorytet II. Kontynuacja programu B+. Infrastruktura Bibliotek
- Programem Ministra. Promocja Literatury i czytelnictwa. Priorytet - Promocja czytelnictwa
- Programem własnym Instytutu Książki. Program szkoleń dla bibliotekarzy
- Programem własnym Instytutu Książki. Dyskusyjne Kluby Książki
- Programem własnym Instytutu Książki. MAK+

**Założone efekty programu 2014/
wskaźnik mierzący efekty**

Liczba wydarzeń

Liczba uczestników (odbiorców)
wydarzeń

Liczba partnerstw publiczno-
społecznych

Program własny.

Program szkoleń dla bibliotekarzy

Uruchomienie/harmonogram: **1 kwietnia 2014**

Planowany budżet 2014: **500 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel programu:

Uzyskanie przez bibliotekarzy nowych kompetencji osobistych i zawodowych służących aktywizacji społeczności lokalnej oraz rozwijaniu kompetencji kulturowych przez książkę, a także wzmocnienie kompetencji zawodowych w zakresie tożsamości cyfrowej oraz podniesienie prestiżu bibliotek publicznych i zmiana postrzegania ich funkcji przez społeczeństwo.

Program będzie powiązany z:

- Programem Wieloletnim. Narodowym Programem Rozwoju Czytelnictwa 2014-2020. Priorytet II. Kontynuacja programu B+. Infrastruktura Bibliotek
- Programem Ministra. Promocja Literatury i czytelnictwa. Priorytet - Partnerstwo publiczno-społeczne
- Programem własnym Instytutu Książki. Dyskusyjne Kluby Książki
- Programem własnym Instytutu Książki. MAK+

Rodzaje kwalifikujących się zadań:

Organizacja i realizacja szkoleń dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych wszystkich szczebli, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników bibliotek gminnych i powiatowych.

Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty:

Liczba uczestników szkoleń

Liczba przeprowadzonych szkoleń

Liczba godzin zrealizowanych szkoleń

Corocznie będą organizowane tematyczne szkolenia rozszerzające kompetencje zawodowe bibliotekarzy, prowadzące przez specjalistów (wywodzący się również spoza środowiska bibliotekarskiego) dla pracowników bibliotek publicznych różnych szczebli, w tym dla pracowników bibliotek publicznych połączonych z domami kultury.

Rodzaje szkoleń:

- corocznie będą organizowane tematyczne szkolenia rozszerzające kompetencje zawodowe bibliotekarzy, prowadzące przez specjalistów (wywodzący się również spoza środowiska bibliotekarskiego) dla pracowników bibliotek publicznych różnych szczebli
- tematyczne szkolenia trenerskie dla pracowników wojewódzkich bibliotek publicznych przygotowujące do prowadzenia szkoleń dla pracowników bibliotek podległych merytorycznie,
- wyjazdy studyjne, staże dla wybranych bibliotekarzy.

W latach 2010 – 2012 dotacje były przyznawane wojewódzkim bibliotekom publicznym, które organizowały szkolenia i prowadziły rekrutację wśród bibliotekarzy w poszczególnych regionach. W ramach programu Biblioteka+ przeszkolonych zostało 2 158 bibliotekarzy, a całkowity budżet szkoleń wyniósł 6 mln zł.

Uprawnieni wnioskodawcy:
bibliotekarze

Program własny.

Zakup praw do utworów literackich

Uruchomienie/harmonogram: **03 lutego 2014 r.**

Planowany budżet 2014: **2 000 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Celem programu jest wspieranie dostępu do ważnych dzieł polskiego i światowego piśmiennictwa poprzez udostępnienie i nieodpłatne przekazanie użytkownikom praw do ich wykorzystania w możliwie najszerszym zakresie przez udostępnianie ważnych dzieł polskiego i światowego piśmiennictwa poprzez zakup praw do utworów literackich. Utwory będą udostępniane w internecie w możliwie najszerszym zakresie.	Program obejmie piśmiennictwo polskie i przekłady piśmiennictwa światowego, a w szczególności: • literaturę piękną i eseistykę, • dzieła szeroko rozumianej humanistyki współczesnej, • literaturę dla dzieci i młodzieży, • literaturę faktu, • lektury szkolne.	Podmioty uprawnione do zgłaszania dzieł, które znajdują się na liście dzieł do wykupu (rekomendacje będzie przygotowywał zespół ekspertów): wydawcy, pisarze, odbiorcy literatury w Internecie, czytelnicy za pośrednictwem specjalnej strony internetowej, organizacje pozarządowe, pracownicy naukowych instytucji literackich, pracownicy IK, recenzenci.
Rodzaje kwalifikujących się zadań: • zakup autorskich praw majątkowych do wykorzystania dzieła na podstawie otwartej licencji Creative Commons 3.0 z uznaniem autorstwa, • zakup licencji do wykorzystania dzieła na podstawie Otwartej Licencji Edukacyjnej, • zakup praw do wykorzystania dzieła w zakresie indywidualnie wynegocjowanym z posiadaczem praw autorskich.	Priorytetem programu jest wykup autorskich praw majątkowych do dzieła oraz jego udostępnienie w maksymalnie szerokim zakresie, w ten sposób, by użytkownik mógł nie tylko skorzystać z utworu w określonym miejscu w sieci, lecz również skopiować utwór i skorzystać z niego na innych nośnikach. W ten sposób wzmocniony zostanie formalny obieg treści kultury w postaci cyfrowej.	Uprawnieni wnioskodawcy: Bezpośrednim finansowym beneficjentem programu będą właściciele majątkowych praw autorskich do dzieł.
Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty: Liczba udostępnionych dzieł	Wszystkie utwory, do których zostaną nabyte majątkowe prawa autorskie lub odpowiednie licencje zostaną udostępnione w formie elektronicznej. Zapewni to możliwie najszerszą dostępność tych utworów dla potencjalnego czytelnika. Zakup praw do utworów literackich powstał jako realizacja zapisu art. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, stwierdzającego, że „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.” U podstaw programu leży przekonanie, że dobra kultury, a w tym konkretnym przypadku zasoby piśmiennictwa polskiego	

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

i światowego, są tzw. merit goods, dobrami o szczególnym znaczeniu dla społecznego i intelektualnego rozwoju jednostki. Program jest również bezpośrednią odpowiedzią na postulaty opisane w par. 11 i 12 „Paktu dla kultury” - dokumentu podpisanego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowaną przez Prezesa Rady Ministrów oraz stronę społeczną reprezentowaną przez Obywateli Kultury.

Uruchomienie/harmonogram: **15 grudnia 2013**

Planowany budżet 2014: **1 700 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Cele programu zostały określone w jego regulaminie i są to: • promocja czytelnictwa, • ożywienie i integracja środowisk skupionych wokół bibliotek publicznych, • zachęcenie nowych użytkowników do korzystania z bibliotek publicznych, • zachęcenie bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie. Program działa w formie programu dotacyjnego dla bibliotek wojewódzkich. Program będzie powiązany z programem własnym Instytutu Książki. Program szkoleń dla bibliotekarzy. Rodzaje kwalifikujących się zadań: Program działa w formie programu dotacyjnego dla bibliotek wojewódzkich, które składają wnioski do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania. Środki otrzymane na realizację zadań mogą być wydatkowane wyłącznie na: • zakup książek, • koszty dystrybucji książek na terenie województwa oraz koszty przesłania książek do innych województw, • koszty dystrybucji materiałów reklamowych na terenie województwa, • koszty organizacji spotkań autorskich, wykładów o literaturze, szkoleń dla moderatorów (w tym koszty podróży, koszty noclegu i pobytu, honoraria - gości, moderatorów i innych osób),	Dyskusyjne Kluby Książki to projekt Instytutu Książki promujący indywidualne i aktywne czytelnictwo w Polsce (działający od 2007 roku), który polega na zachęcaniu czytelników do regularnych spotkań i dyskusji o książkach. Co miesiąc w kilkuset polskich miejscowościach we wszystkich województwach spotyka się ponad dziesięć tysięcy osób, żeby rozmawiać o książkach. Program, adresowany przede wszystkim do czytelników korzystających z bibliotek publicznych, oparty jest na założeniu, że potrzebne są miejsca, w których można rozmawiać o wspólnie czytanych książkach, oraz że nie trzeba być krytykiem, by czerpać przyjemność z dyskusowania o literaturze. Uczestnicy DKK należą do wszystkich grup wiekowych i społecznych, dużą grupę stanowią osoby starsze - i to właśnie także dzięki temu programowi liczba osób 50 + korzystających z bibliotek publicznych od kilku lat rośnie. Program aktywizuje środowiska lokalne, w znacznym stopniu przyczynił się do aktywizacji bibliotek publicznych w Polsce, a jego sukces polega między innymi na tym, że nie jest zarządzany centralnie, lecz, dając dużą swobodę bibliotekarzom, wymaga od nich zaangażowania i stałej aktywności. Liczba klubów rośnie – od 290 w 2007 roku do 1167 w 2013. Tylko w 2012 r. na potrzeby programu zakupiono ok. 20 000 książek.	Uprawnieni wnioskodawcy: Wojewódzkie Biblioteki Publiczne, a za ich pośrednictwem czytelnicy

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
• koszty działalności klubów (w tym zakup materiałów potrzebnych na spotkania), • wynagrodzenie koordynatorów. Dotacje dla bibliotek wojewódzkich są przekazywane w dwóch transzach (luty – marzec, lipiec – październik), a działania promocyjne i szkoleniowe trwają cały rok. Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty - liczba klubów, - liczba klubowiczów, - liczba spotkań autorskich, - liczba zakupionych książek.	Ważnym elementem programu są spotkania autorskie. W 2012 r. odbyło się ich ponad 1000. Program DKK jest znakomicie oceniany zarówno przez samych czytelników, jak i przez bibliotekarzy, co pokazują np. wyniki ankiety wśród bibliotek i klubowiczów. W ramach NPRCz będzie utrzymane jego funkcjonowanie i podnoszony poziom dofinansowania.	

Uruchomienie/harmonogram: **2014**

Planowany budżet 2014: **2 000 000 zł**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty	Opis	Uprawnieni wnioskodawcy/ Beneficjenci
Cel programu: Ułatwienie czytelnikowi dostępu do książki poprzez przedstawienia na jednej stronie www informacji o dostępności książek pochodzących z możliwie największej liczby źródeł: bibliotek, księgarń, hurtowni, etc Zakres realizowanych zadań: 1. ISBN - Biblioteka Narodowa i Instytut Książki uzgodniły, że na początku 2014 roku w roku Instytut Książki stworzy w ramach systemu Mak+ moduł dla wydawców do elektronicznego nadawania numerów ISBN. 2. Katalog składowy książek - MAK+ spełnia oczekiwania systemu weryfikującego i dystrybuującego dane o książkach. 3. Wypożyczenia międzybiblioteczne - MAK+ jako jedyny system w Polsce identyfikuje książki z dokładnością do pojedynczego egzemplarza, we wszystkich bibliotekach pracujących w systemie. Program będzie powiązany z: • Programem Wieloletnim. Narodowym Programem Rozwoju Czytelnictwa 2014-2020. Priorytet II. Kontynuacja programu B+. Infrastruktura Bibliotek • Programem własnym Instytutu Książki. Program szkoleń dla bibliotekarzy • Programem własnym Instytutu Książki. Dyskusyjne Kluby Książki Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty liczba bibliotek podłączonych do systemu	Nowoczesna biblioteka nie może dziś funkcjonować bez systemu bibliotecznego, który pozwala tak zarządzać jej zasobami, by usprawnić pracę bibliotekarzom, a czytelnikom ułatwić dostęp do wszystkich niezbędnych im informacji. MAK+ jest elektronicznym, zintegrowanym systemem bibliotecznym, stworzonym i rozwijanym przez Instytut Książki. System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów oraz prowadzenie statystyki biblioteczej. Zintegrowany system biblieczny MAK+ jest rekomendowany przez Krajową Radę Biblioteczną do wdrażania w bibliotekach publicznych. Do września 2013 r. program MAK+ został zainstalowany w 1230 bibliotekach w Polsce i poza jej granicami. W ramach projektu MAK+ powstała również aplikacja o nazwie „Czytelnik” umożliwiająca korzystanie z zasobów bibliotek poprzez urządzenia przenośne typu iPhone i iPad oraz urządzenia z systemem operacyjnym Android. Aplikację „Czytelnik” można bezpłatnie pobrać z App Store i Google play. Aplikacja jest unikalnym rozwiązaniem informatycznym, które umożliwia jednocześnie przeglądanie zasobów ponad 1000 bibliotek korzystających z MAK-a+, wyszukiwanie w wybranej	Uprawnieni wnioskodawcy: Biblioteki publiczne, użytkownicy bibliotecznych systemów komputerowych bibliotekarzy i użytkownicy bibliotek

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

lokalizacji (wybrana biblioteka, województwo, cały kraj), sprawdzanie terminów zwrotów książek oraz, dzięki wbudowanej mapie, znajdowanie szukanej pozycji w najbliższej okolicy.

System MAK+ jest zainstalowany w 20% bibliotek w Polsce. Oznacza to, że 20% bibliotek w Polsce udostępnia swoje zasoby czytelnikom w jednym miejscu w internecie. Zwiększenie liczby bibliotek korzystających z systemu MAK+ będzie skutkowało coraz lepszym dostępem czytelników do informacji o dostępnych księgozbiorach.

Program własny.

Program szkoleń dla księgarzy

Uruchomienie/harmonogram: **Marzec 2014**

(po rozstrzygnięciu procedury przetargowej na prowadzenie szkoleń)

Planowany budżet 2014: **500 000 zł**

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel programu:

Program ma pomóc księgarzom w uzyskaniu nowych kompetencji zawodowych, ma także służyć podniesieniu prestiżu księgarni i zmianie postrzegania ich funkcji przez społeczeństwo w centra kultury i miejsca spotkań.

Cele szczegółowe to zwiększenie zaangażowania księgarzy w obiegi kultury, zwiększenie świadomości księgarzy i ich wpływu na rozwój zaangażowania lokalnych społeczności w uczestnictwo w kulturze, zapewnienie możliwości wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami szkoleń, zwiększenie kompetencji z zakresu współpracy i partnerstwa w społeczności lokalnej, nowych technologii oraz pozyskiwania środków na działalność kulturalną

Rodzaj kwalifikujących się zadań:

- Kompleksowa organizacja nieodpłatnych szkoleń dla księgarzy z księgarń niezależnych, przedstawicieli punktów sprzedaży książki i prasy;
- Przygotowanie scenariuszy szkoleń
- Organizacja wyjazdów studyjnych dla księgarzy w ramach szkoleń
- Promocja szkoleń
- Prowadzenie internetowej platformy szkoleniowej, dedykowanej szkoleniom dla księgarzy, na którą składać się będą:
 1. reportaże edukacyjne
 2. materiały szkoleniowe: filmy, pdfy ze skryptami, ankiety a także najciekawsze badania i artykuły publicystyczne

W celu wzmocnienia pozycji księgarń i przekształcenia ich w miejsca stanowiące centra kultury konieczne jest uświadomienie księgarzom ich roli, zwłaszcza w społecznościach lokalnych, oraz szans, jakie niosą za sobą zmiany w postrzeganiu własnej działalności – z typowo komercyjnej na działalność kulturotwórczą. Jednocześnie konieczna jest zmiana percepcji relacji z odwiedzającymi księgarnie, z typowo handlowej „sprzedający - klient” w relację „rekomendujący - czytelnik, odbiorca kultury”.

Prowadzenie kursów dla księgarzy z zakresu nowych kompetencji oraz źródeł pozyskiwania środków na działalność kulturotwórczą jest konieczne przez cały okres funkcjonowania księgarni ze względu na zmiany zachodzące w świecie oraz zmieniające się potrzeby użytkowników. Księgarnie do zadań dla siebie podstawowych powinny dołączyć również funkcje kulturotwórcze, edukacyjne oraz wspierające budowanie i rozwój kapitału społecznego skierowane do użytkowników w różnym wieku.

Ostatnie lata można uznać za wyjątkowo obfite pod względem intensywności i ilości szkoleń kierowanych do bibliotekarzy. Szkolenia dla księgarzy na szeroką skalę nie były organizowane wcale (sporadycznie szkolenia komercyjne realizowane były przez firmy związane z branżą dystrybucji książek).

Uprawnieni wnioskodawcy:
księgarze

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

3. bieżące informacje o szkoleniach

Program będzie powiązany z:

- Programem Ministra. Promocja literatury i czytelnictwa. Priorytet – Promocja czytelnictwa
- Dotacją celową NCK. Kampanią promocyjną NPRCz (następne lata + promocja czytelnictwa)
- Dotacją celową BN. Badania czytelnictwa i ewaluacja programu
- Programem własnym NCK. Kadra Kultury
- Programem własnym NCK. Mapa Kultury

**Założone efekty programu 2014/
wskaźnik mierzący efekty**

- Liczba przeszkolonych księgarzy – 100 księgarzy
- Liczba materiałów edukacyjnych (w tym scenariuszy) – minimum 12 materiałów
- Ogólna ocena jakości szkoleń na podstawie ankiet ewaluacyjnych – minimum 70% zadowolonych i zdecydowanie zadowolonych

Program własny.

Ojczysty - dodaj do ulubionych

Uruchomienie/harmonogram: I kwartał 2014

Planowany budżet 2014: 1 000 000 zł

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel programu:

Program realizowany jest w ramach kampanii społeczno-edukacyjnej „Ojczysty – dodaj do ulubionych”. Celem strategicznym Programu jest kształtowanie twórczych, odpowiedzialnych i świadomych postaw wobec języka oraz budowanie kompetencji językowych poprzez popularyzację wiedzy o języku, doskonalenie sprawności w posługiwaniu się polszczyzną, również poprzez świadomy kontakt ze słowem pisany.

Polszczyzna jest jednym z 25 największych języków na świecie – posługuje się nią ponad 40 milionów ludzi w Polsce i poza jej granicami. To między innymi za sprawą wspólnego języka ludzie, którzy żyją w różnych częściach świata, należą do różnych środowisk czy pokoleń – czują, że należą do jednej wspólnoty. Język, choć wewnętrznie bardzo zróżnicowany, gromadzi wspólne doświadczenia i systemy wartości Polaków – jest symbolicznym przewodnikiem po polskiej kulturze. Język wpływa na nasz sposób postrzegania rzeczywistości, porządkuje ją, nazywa i ocenia jej elementy. Narzędziem koniecznym do przenoszenia tradycji i kompetencji językowych jest słowo pisane, co oznacza, że zwiększenie poziomu czytelnictwa w Polsce może pomóc zachować wysoką jakość Polszczyzny.

Rodzaj kwalifikujących się zadań:

W ramach Programu można uzyskać dofinansowanie na realizację zadania, czyli na pokrycie części kosztów

Kampania „Ojczysty – dodaj do ulubionych” została zainaugurowana przez NCK i Radę Języka Polskiego 20 lutego 2012 r., w przeddzień Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. Celem programu jest kształtowanie twórczych, odpowiedzialnych i świadomych postaw wobec języka, a także budowanie kompetencji językowych poprzez popularyzację wiedzy o języku polskim.

Jednym z elementów kampanii „Ojczysty – dodaj do ulubionych” jest prowadzony przez Narodowe Centrum Kultury program dotacyjny także pod nazwą „Ojczysty – dodaj do ulubionych”. W ramach programu w 2012 roku o dofinansowanie projektów popularyzujących wiedzę o języku polskim ubiegało się 200 wnioskodawców. NCK dofinansowało realizację 33 projektów, w większości zlokalizowanych w miejscowościach poniżej 20 000 mieszkańców na terenie całej Polski. W 2013 roku NCK wybrało do realizacji 32 z 218 złożonych projektów.

„Ojczysty – dodaj do ulubionych” promuje piękno poprawnej polszczyzny poprzez specjalną serię wydawniczą, w skład której wchodzi pozycja porządkująca wiedzę na temat zjawisk we współczesnym języku (Etyczny i pragmatyczny Katarzyny Kłosińskiej, Oblicza polszczyzny Andrzeja Markowskiego i Radosława Pawelca, Polski z urzędu tego ostatniego oraz Elizy Czerwińskiej), a także literatura piękna wykorzystująca przemysłne

Uprawnieni wnioskodawcy:

- organizacje pozarządowe
- samorządowe instytucje kultury (z wyłączeniem instytucji współprowadzonych przez Ministra KiDN oraz jednostki samorządu terytorialnego).

Odbiorcy:

użytkownicy języka polskiego

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

realizacji projektów takich, jak:

- projekty edukacyjno-animacyjne oparte na interakcji i współdziałaniu, których tematem przewodnim są zagadnienia dotyczące języka polskiego; budujące kompetencje językowe i komunikacyjne, kierowane do wszelkich grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży i seniorów, w tym m. in. warsztaty, zabawy, gry;
- projekty wykorzystujące różnorodne narzędzia i środki wyrazu; popularyzujące wiedzę o języku, w tym m. in. wystawy, konkursy tematyczne, konferencje, audycje radiowe i telewizyjne, kampanie i akcje społeczne, publikacje edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych i promujące wiedzę o języku;
- strony i portale internetowe promujące język, popularyzujące wiedzę o języku polskim, zawierające treści kształtujące kompetencje językowe i komunikacyjne.

gry i żarty językowe (Haiku Dariusza Brzóska-Brzósiewiczza). Szczególną rolę w procesie podnoszenia świadomości językowej odgrywają spoty kampanii, najpierw emitowane w Telewizji Polskiej, obecnie dostępne w Internecie.

Program będzie powiązany z:

- Dotacją celową NCK. Kampanią promocyjną NPRCz (następne lata + promocja czytelnictwa)
- Programem własnym NCK. Kampanią społeczno-edukacyjną „Ojczysty – dodaj do ulubionych”

Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty

- Liczba zrealizowanych w ramach programu zadań: ok. 30
- Liczba odbiorców pośrednich i bezpośrednich zadań zrealizowanych w ramach programu: min. 30 000

Dotacja celowa.

Badania czytelnictwa i ewaluacja programu

Uruchomienie/harmonogram: **2014 b.d.**

Planowany budżet 2014: **300 000 zł**

**BIBLIOTEKA
NARODOWA**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel programu:

Celem prowadzenia badań i analiz dotyczących stanu czytelnictwa oraz ewaluacja programu jest pomiar skuteczności realizowanych zadań w ramach NPRCz, a także dostarczenie danych i informacji niezbędnych dla właściwego zarządzania NPRCz. Bezpośrednimi i głównymi adresatami wyników badań i ewaluacji będą wszyscy uczestnicy procesu realizacji Programu.

Rodzaj kwalifikujących się zadań:

- powołanie zespołu badawczego przy BN,
- szczegółowe wyznaczenie obszaru badawczego oraz opracowanie Planu badań i ewaluacji w zakresie rozwoju czytelnictwa na lata 2014-2020.
- realizacja badań i ewaluacji przewidzianych w Programie na rok 2014, w tym możliwość prowadzenia badań przy udziale jednego z ośrodków realizujących badania sondażowe.

Powiązania programu:

Ze względu na specyfikę programu, będzie on powiązany ze wszystkimi działaniami realizowanymi w ramach Programu czytelniczego. Monitorowanie Programu wymagać będzie uwzględnienia wszystkich aspektów związanych z postępami w jego realizacji.

Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty:

- opracowanie Planu badań i ewaluacji w zakresie rozwoju czytelnictwa na lata 2014-2020,
- opracowanie rocznego raportu z badań czytelnictwa i ewaluacji NPRCz.

Dzięki środkom przeznaczonym na Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa BN będzie mogła sfinansować ewaluację programu oraz dodatkowe **badania stanu czytelnictwa**, które przeprowadzane będą każdego roku (do tej pory były przeprowadzane co dwa lata). Umożliwi to dokładne obserwowanie trendów czytelniczych w Polsce.

Odbiorcy:

Badacze i uczestnicy rynku książki

Dotacja celowa.

Korpus Publikacji Polskich

Uruchomienie/harmonogram: **2014 b.d.**

Planowany budżet 2014: **3 000 000 zł**

**BIBLIOTEKA
NARODOWA**

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Cel programu:

Celem programu jest kontynuacja tworzenia Korpusu Publikacji Polskich (opisów katalogowych wszystkich publikacji wydanych w Polsce, m.in. książek, czasopism, map oraz płyt CD i DVD z muzyką i filmami, a także audiobooków), co pozwoli na ujednolicenie opisów wszystkich typów publikacji w bibliotekach krajowych i na szybkie wprowadzenie katalogów internetowych wszystkich bibliotek w Polsce.

Rodzaj podejmowanych zadań:

sporządzenie opisów bibliograficznych (metadanych) wszystkich publikacji polskich (książki, czasopisma, nagrania dźwiękowe i audiowizualne, mapy, nuty).

Program będzie powiązany z:

1. Kontynuacja programu B+.
Infrastruktura bibliotek
2. MAK +

Założone efekty programu/wskaźnik mierzący efekty:

Wskaźnikiem mierzącym efekt programu będzie stosunek (wyrażony procentowo) liczby opisów bibliograficznych zgromadzonych w bazie danych do liczby wszystkich opisów bibliograficznych, jakie docelowo planuje się zamieścić w bazie Korpusu Publikacji Polskich. Dla roku 2014 wartość tego wskaźnika przyjęto na poziomie 70 %.

Korpus Publikacji Polskich ma na celu zebranie opisów katalogowych wszystkich polskich publikacji od wynalezienia druku i ich kopii cyfrowych. Dzięki temu również biblioteki w Polsce będą mogły skopiować opisy bez konieczności samodzielnego katalogowania.

Odbiorcy:

Biblioteki publiczne

Dotacja celowa.

Kampania promocyjna NPRCz (następne lata - + promocja czytelnictwa)

Uruchomienie/harmonogram: **Styczeń 2014**

Planowany budżet 2014: **2 000 000 zł**

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Czytelnictwo jest ważną formą uczestnictwa w kulturze współczesnej, która z punktu widzenia państwa wymaga wsparcia także ze względu na korzyści, jakie przynosi dla rozwoju kapitału społecznego i kulturowego Polaków. Państwo i jego instytucje są zatem odpowiedzialne za promowanie idei czytelnictwa w społeczeństwie polskim.

Cel priorytetu:

1. promocja programów realizowanych przez MKiDN, IK, BN i NCK w ramach NPRCz, jako stymulatorów wzrostu czytelnictwa oraz ich komplementarności w stosunku do działań podejmowanych przez poszczególne biblioteki, księgarnie, wydawnictwa, NGOsy oraz inne instytucje,
2. zwiększenie wiedzy opinii publicznej o rezultatach zaangażowania państwa w działania wspierające czytelnictwo,
3. zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach NPRCz ze środków MKiDN dla wszystkich grup potencjalnych beneficjentów
4. informowanie opinii publicznej o postępach w realizacji NPRCz,
5. zapewnienie możliwości wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami procesu wdrażania NPRCz.

Podstawowym celem kampanii jest uświadomienie istnienia i funkcjonowania NPRCz oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego przez grupę beneficjentów, do której należą między innymi: biblioteki, wydawnictwa, księgarnie, organizacje pozarządowe, domy kultury i szkoły. Kampania zakłada współpracę z beneficjentami innych programów w ramach NPRCz w zakresie prezentacji logo i założeń całej kampanii. Ponadto w dłuższej perspektywie działania promujące przyczynią się do stworzenia rozpoznawalnej i pozytywnie identyfikowalnej marki NPRCz, a także wzrostu znajomości projektów, które otrzymały dofinansowanie ze środków dotacyjnych w ramach poszczególnych programów. Wskazanie czytelnictwa jako obszaru wyraźnego zainteresowania i przedmiotu wspierania przez rząd.

Odbiorcy:

Całe społeczeństwo, czytający i nieczytający

Cele, rodzaje kwalifikujących się zadań, powiązania z innymi działaniami, założone efekty

Opis

Uprawnieni wnioskodawcy/
Beneficjenci

Rodzaj podejmowanych zadań:

- Wykorzystanie mediów do prowadzenia kampanii promocji czytelnictwa
- Prowadzenie kampanii Informacyjnej i środowiskowo-branżowej
- Organizacja wydarzeń promocyjnych NPRCz i czytelnictwo przy użyciu nowych technologii

Program będzie powiązany ze wszystkimi programami w ramach NPRCz

**Założone efekty programu 2014/
wskaźnik mierzący efekty:**

Liczba zrealizowanych działań – 50